

Sygn. akt *I ACa 399/18*

## WYROK

*W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ*

Dnia 27 lutego 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSA Elżbieta Fijałkowska (spr.)

Sędziowie SA Piotr Górecki

SO del. Maciej Rozpędowski

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Agnieszka Paulus

na rozprawie, po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2019 r.

sprawy z powództwa **R. L. i J. L.**

przeciwko (...) **spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.**

o zapłatę

na skutek apelacji powodów i pozwanego

od wyroku częściowego Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 1 lutego 2018 r. r. sygn. akt XII C 1897/16

1. zmienia zaskarżony wyrok w pkt. 1 w ten sposób, że odsetki ustawowe od kwoty 95.551 zł zasądza od dnia 27 marca 2014 r.; oddalając w pozostałej części roszczenie odsetkowe;
2. oddala apelację powodów w pozostałym zakresie;
3. oddala apelację pozwanego.

Piotr Górecki Elżbieta Fijałkowska Maciej Rozpędowski

Sygn. akt I A Ca 399/18

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 października 2016 roku, złożonym w dniu 20 października 2016 roku do tut. Sądu powodowie R. L. i J. L. wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) Sp. z o.o. kwoty 76.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 marca 2014 roku do dnia zapłaty, a w tym:

- 16.000 zł tytułem odszkodowania zawiązanego z koniecznością poniesienia nakładów akustycznych w budynku mieszkalnym powoda;
- 60.000 zł tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości powoda;

W odpowiedzi na pozew z dnia 28 października 2016 roku pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W piśmie procesowym z dnia 27 września 2017 roku strona powodowa rozszerzyła żądanie pozwu w zakresie roszczenia o spadek wartości nieruchomości o kwotę 35.551zł, domagając się zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda tytułem ubytku wartości nieruchomości kwoty 95.551 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 marca 2014 roku do dnia zapłaty.

### **Wyrokiem częściowym z dnia 1 lutego 2018 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu:**

**1. zasądził od pozwanego na rzecz powodów tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości kwotę 95.551zł wraz z ustawowymi odsetkami - od kwoty 60.000zł od dnia 1 marca 2014r do dnia zapłaty,- od kwoty 35.551zł od dnia 15 grudnia 2017r do dnia zapłaty**

**2. Oddalił powództwo co do dalszych odsetek .**

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i wnioski.

W P. zlokalizowane jest lotnisko P. – Ł., które jest własnością (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.. Lotnisko to powstało przed I wojną światową i jest najstarszym lotniskiem w Polsce. W okresie transformacji ustrojowej przystąpiono do modernizacji lotniska. W 1997 r. utworzono pozwaną spółkę.

W dniu 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P.. Uchwała utworzyła obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., którego zarządcą jest (...) Sp. z o.o. Uchwała wyznaczyła zewnętrzną granicę obszaru ograniczonego użytkowania na podstawie: 1) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 55 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych; 2) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy LAeqN = 45 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych; 3) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 50 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska; 4) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy LAeqN = 40 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska. W obszarze ograniczonego użytkowania wyodrębniono dwie strefy: 1) zewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca granicą obszaru ograniczonego użytkowania, a od wewnątrz linia będąca obwiednią izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 60 dB oraz dla nocy LAeqN = 50 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych oraz izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 55 dB oraz dla nocy LAeqN = 45 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska; 2) wewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca obwiednią, o której mowa w pkt 1, a od wewnątrz linia biegnąca wzdłuż granicy lotniska. W uchwale wprowadzono wymagania techniczne dotyczące budynków położonych w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania w postaci obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej. W uchwale wskazano, że przez odpowiednią izolacyjność akustyczną przegród budowlanych należy rozumieć izolacyjność akustyczną określoną zgodnie z Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej z uwzględnieniem poziomu hałasu powodowanego przez starty, lądowania, przeloty statków powietrznych, operacje naziemne i inne źródła hałasu związane z funkcjonowaniem lotniska, przy zapewnieniu wymaganej wymiany powietrza w pomieszczeniu, a także wymaganej izolacyjności cieplnej. Wskazano również, że przez właściwy klimat akustyczny w budynkach rozumie się poziom dźwięku zgodny z obowiązującymi Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej. Uchwała ta weszła w życie 28 lutego 2012 r.

Powodowie R. L. i J. L. byli użytkownikami wieczystymi nieruchomości położonej w miejscowości P., gmina T., przy ul. (...), stanowiącą działkę nr (...), o pow. 641 m<sup>2</sup>. Dla nieruchomości tej Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w

P. prowadzi księgę wieczystą o nr kw (...). Do dnia 27 grudnia 2012r powodowie byli użytkownikami wieczystymi przedmiotowej nieruchomości. Nieruchomość wchodzi w skład osiedla budynków jednorodzinnych z towarzyszącą infrastrukturą. W najbliższym otoczeniu nieruchomości znajdują się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny niezabudowane, w pobliżu tereny użytkowane rolniczo i tereny leśne. Dojazd drogami publicznymi o nawierzchniach z kostki betonowej, oświetlone. W promieniu około 1,5 km znajdują się obiekty użyteczności publicznej, punkty usługowo-handlowe oraz publiczna komunikacja autobusowa. Dojazd za pomocą transportu własnego, dogodne połączenie z P..

Przedmiotowa nieruchomość znajduje się w strefie wewnętrznej. W przyległej ulicy ułożone jest uzbrojenie: prąd, woda, kanalizacja i gaz z przyłączami na nieruchomości. Budynek na dzień 28 lutego 2012 roku posiadał instalacje wyżej wymienione oraz wentylację grawitacyjną, centralne ogrzewanie z pieca gazowego. Przedmiotowa nieruchomość położona jest przy ul (...). Nieruchomość od frontu jest ogrodzona elementami drewnianymi na słupach i podmurówce murowanej z cegły oraz siatką stalową. W przedniej części nieruchomości znajduje się budynek mieszkalny, jednorodzinny, w zabudowie wolnostojącej, o jednej kondygnacji nadziemnej z poddaszem użytkowym, niepodpiwniczony. Budynek jest wzniesiony w technologii tradycyjnej w 2005 roku, powierzchnia użytkowa budynku wynosi 203,85 m<sup>2</sup>. Teren przy budynku jest zagospodarowany w zielen i krzewy ozdobne i drzewa. Stan nieruchomości na dzień 28 lutego 2012 roku był tożsamy ze stanem obecnym na dzień sporządzenia opinii.

W dniu 28 lutego 2012r powodowie byli użytkownikami wieczystymi przedmiotowej nieruchomości. Nieruchomość została przez nich zbyta w dniu 27 grudnia 2012r

Według stanu na dzień 28 lutego 2012 roku na obszarze, na którym jest położona szacowana nieruchomość obowiązywał miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w P.- działka nr (...) – osiedle (...) rolniczej- część A. Zgodnie z planem uchwalonym uchwałą nr (...) Rady Gminy T. z dnia 27 czerwca 2000 roku przedmiotowy teren położony w P. przy ul (...), działka nr (...), oznaczony jest jako tereny zabudowy mieszkaniowej.

Z dniem 28 lutego 2012 r. przedmiotowa nieruchomość znalazła się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania lotniska P. – Ł..

Wartość nieruchomości w związku z funkcjonowaniem lotniska i w związku z wprowadzeniem uchwałą Sejmiku Województwa (...) nr (...) obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P. uległa zmniejszeniu o 99.551zł.

Sejmik Województwa (...) uchwałą z dniem 30 stycznia 2012 r., wprowadził strefę ograniczonego użytkowania wokół lotniska P.- Ł., przede wszystkim z uwagi na spodziewany poziom hałasu.

Ograniczenia w wykonywaniu prawa własności nałożone na właścicieli nieruchomości, jakie niesie utworzenie (...) ograniczonego (...) w zakresie przeznaczenia terenów, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposób korzystania z terenów na obszarze ograniczonego użytkowania mają za zadanie ograniczenie niekorzystnego i niemożliwego do wyeliminowania hałasu, powodowanego przelotami statków powietrznych i działaniami lotniska cywilnego. (...) o charakterze mieszkaniowym położone na obszarze, na którym nie ma możliwości zachowania jakości środowiska w związku z działaniami (...) są narażone na stałe oddziaływanie ponadnormatywnego hałasu.

Bodźcem kształtującym świadomość uczestników rynku nieruchomości na obszarze (...) lotniska wpływającymi na ceny nieruchomości stała się informacja o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania lotniska cywilnego w związku z ponadnormatywnym hałasem. W związku z powyższym należy uznać, że uchwała Sejmiku Województwa (...), tworząca obszar ograniczonego użytkowania lotniska, wywarła i wywiera decydujący wpływ na zachowania uczestników rynku nieruchomości na obszarze ograniczonego użytkowania lotniska, uświadamiając im przyczynę jego utworzenia, co skutkuje spadkiem i niższymi cenami uzyskiwanymi za nieruchomość położone na obszarze oddziaływania lotniska cywilnego w stosunku do cen uzyskiwanych za podobne nieruchomości położone poza tym obszarem.

Ograniczenia i niedogodności w wykorzystywaniu nieruchomości zgodnie z przeznaczeniem są związane między innymi z hałasem lotniczym, którego wartość przekracza granice hałasu wyrażonego wskaźnikiem równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia  $L_{AeqD} = 60$  dB oraz dla nocy  $L_{AeqN} = 50$  dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych, ustalonego we wskazanej wyżej uchwale. W miejscu położenia nieruchomości powodów równoważny poziom dźwięku A wynosi w dzień 60,00 dB, a w nocy 50,00 dB.

Utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania legalizuje degradację środowiska, wywołaną działaniami lotniska cywilnego i nie eliminuje hałasu oddziałującego na tym terenie na nieruchomości tam położone. Zmiana wartości nieruchomości jest reakcją rynku na fakt utworzenia strefy ograniczonego użytkowania oraz obciążenie nieruchomości hałasem emitowanym przez samoloty przelatujące, startujące, ładujące z (...) im. (...) w P..

Przeloty statków powietrznych i działania naziemne lotniska są przyczyną ponadnormatywnego hałasu oddziałującego na nieruchomości sąsiadujące z lotniskiem czego skutkiem jest spadek ich wartości, co wykazała analiza przeprowadzona przez biegłego w opinii. W związku z powyższym biegły określił utratę wartości rynkowej nieruchomości stanowiącej przedmiot opinii w związku z położeniem na (...), która wynosi 95.551 zł. Biegły za datę powstania szkody przyjął 28 lutego 2012 roku, która to data odpowiada wejściu w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) ustanawiającej obszar ograniczonego użytkowania.

Pismem z dnia 26 lutego 2014 roku powodowie zgłosili pozwanemu swoje roszczenie wzywając do zapłaty odszkodowania Powodowie w treści pisma wezwali pozwanego do zapłaty odszkodowania w kwocie 220.000 zł. Pismo zostało doręczone pozwanemu w dniu 26 lutego 2014 roku.

Nadto w dniu 27 lutego 2014 roku powodowie złożyli wniosek o zawezwanie do próby ugodowej. W odpowiedzi na wniosek pozwany oświadczył, że nie jest zainteresowany zawarciem ugody na warunkach zaproponowanych w otrzymanym zawezwaniu do próby ugodowej.

Pozwany nie spełnił dobrowolnie żądania powodów do dnia wniesienia pozwu.

Zgodnie z art. 129 ust 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (dalej p.o.ś.), jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części. Zgodnie z ustępem 2 ww. artykułu, w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Odnosząc się do podstawy prawnej roszczenia powoda Sąd wskazał, że przewidziana w art. 129 p.o.ś. odpowiedzialność odszkodowawcza obejmuje także te szkody, które wynikają z przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie emitowanego hałasu. W art. 129 - 136 p.o.ś. ustawodawca uregulował samodzielne podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej związanej z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości oraz z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania, opierając się na założeniu, że ryzyko szkód związanych z działalnością uciążliwą dla otoczenia powinien ponosić podmiot, który tę działalność podejmuje dla własnej korzyści. Przesłankami tej odpowiedzialności są: wejście w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, szkoda poniesiona przez właściciela nieruchomości, jej użytkownika wieczystego lub osobę, której przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości, i związek przyczynowy między wprowadzonym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości a szkodą. Z art. 129 ust. 2 p.o.ś. wynika, że szkodą jest także zmniejszenie wartości nieruchomości, co koresponduje z pojęciem straty w rozumieniu art. 361 § 2 k.c., przez którą rozumie się między innymi zmniejszenie aktywów. Obniżenie wartości nieruchomości stanowi przy tym wymierną stratę, niezależnie od tego czy właściciel ją zbył, czy też nie zamierza podjąć w tym kierunku żadnych działań. Nieruchomość jest bowiem dobrem o charakterze inwestycyjnym. Według art. 129 ust. 2 p.o.ś., ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jest także ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania. W związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania pozostaje nie tylko obniżenie wartości nieruchomości, będące następstwem ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści rozporządzenia o utworzeniu obszaru, lecz także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z tego, że

wskutek wejścia w życie rozporządzenia dochodzi do zawężenia granic własności (art. 140 k.c. w zw. z art. 144 k.c.), i tym samym ścieśnienia wyłącznego władztwa właściciela względem nieruchomości położonej na obszarze ograniczonego użytkowania. O ile bowiem właściciel przed wejściem w życie rozporządzenia mógł żądać zaniechania emisji (hałasu) przekraczającej standard ochrony środowiska, o tyle w wyniku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania możliwości takiej został pozbawiony. Inaczej mówiąc, szkodą podlegającą naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś., jest także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z faktu, iż właściciel nieruchomości będzie musiał znosić dopuszczalne na tym obszarze emisje.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie istnieje związek przyczynowy pomiędzy utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania i ograniczeniami w korzystaniu ze swojej nieruchomości (i w związku z korzystaniem z niej – ze środowiska), wynikających z hałasu związanego z funkcjonowaniem lotniska Ł., a szkodą powodów w postaci zmniejszenia wartości nieruchomości. Obszar ograniczonego użytkowania dla terenów wokół lotniska Ł. wprowadzono dlatego, że nie można było dotrzymać standardów emisji hałasu dla środowiska. Hałas natomiast ogranicza sposób korzystania z nieruchomości powoda, bo w związku z utworzeniem obszaru powód musi znosić przekroczenia norm hałasu na swojej nieruchomości. Jak wynika z opinii biegłego z zakresu szacowania wartości nieruchomości nabywcy nieruchomości wiąże położenie nieruchomości w obszarze ograniczonego użytkowania przede wszystkim z hałasem. Dla nich strefa obszaru ograniczonego użytkowania wiąże się z uciążliwością zwiększonej emisji hałasu, a to wpływa na decyzje o kupnie nieruchomości położonej w strefie za niższą cenę w porównaniu z nieruchomościami położonymi na terenach podobnych, a położonych poza strefą. W związku z tym jest oczywiste, że zmniejszenie wartości nieruchomości powoda wyliczone przez biegłego jest związane z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania, a konkretnie z ograniczeniem w korzystaniu z nieruchomości związanym z korzystaniem ze środowiska polegającym na obowiązku znoszenia przekroczeń norm hałasu lotniczego.

Zarzut pozwanego, że w chwili nabycia nieruchomości przez powoda lotnisko już istniało, emitowało hałas, a zatem w kolejnych latach nie doszło do spadku wartości nieruchomości spowodowanego istnieniem lotniska, a co za tym idzie powstania szkody nie był istotny. Zmniejszenie wartości nieruchomości nastąpiło dlatego, że poziom natężenia hałasu na tym lotnisku zwiększył się znacząco w związku z jego rozbudową. A zatem po nabyciu przez niego własności nieruchomości nastąpiły zdarzenia, które spowodowały spadek wartości nieruchomości. Nie można było także ówczas przewidzieć, że dojdzie do wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, który niejako usankcjonuje ponadnormatywny hałas emitowany przez lotnisko, pozbawiając tym samym właścicieli nieruchomości prawa do żądania zaniechania uciążliwych emisji, które są związane immanentnie z własnością nieruchomości (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2010 r., II CSK 685/09).

Bez znaczenia były zarzuty, że pozwany podejmuje środki mające na celu zminimalizowanie uciążliwości związanych z działalnością lotniska dla sąsiednich nieruchomości mieszkalnych. Działania te, jak wynika z opinii biegłego, nie doprowadziły do zmniejszenia poziomu hałasu do takiego poziomu, który odpowiadałby normom wskazanym w wyżej cytowanym rozporządzeniu i tym samym umożliwiłyby zlikwidowanie obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego dla lotniska P. – Ł..

Z opinii biegłego wynikało, że w związku z wejściem w życie uchwały Sejmiki Województwa (...) nr (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. nastąpił spadek wartości przedmiotowej nieruchomości znajdującej się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania lotniska Ł.. Spadek ten stanowi różnicę między wartością gruntu wg stanu na dzień 28 lutego 2012 r. wg aktualnego przeznaczenia, a wartością gruntu wg stanu z dnia 28 lutego 2012 r. traktowanego jako terenu nie obciążonego ponadnormatywnym hałasem i związanym z nim ograniczeniami. Z wyliczeń biegłego wynika, że spadek wartości rynkowej nieruchomości stanowi kwotę 95.551 zł. Kwota ta zdaniem Sądu stanowi szkodę powodów, która powstała z chwilą ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania i w związku z usytuowaniem przedmiotowej nieruchomości w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania dla Lotniska P. - Ł. w P., która pozostaje w adekwatnym związku z istniejącymi na tym terenie przekroczeniami norm hałasu i wynikającymi z tego ograniczeniami w prawie własności. Bez znaczenia był w ocenie Sądu fakt, że powodowie w chwili obecnej nie są już właścicielami nieruchomości i że zbyli ją w dniu 27 grudnia 2012r. Istotnym w sprawie jest, że powodowie w chwili

wystąpienia szkody, a więc w dniu 28 lutego 2012r byli użytkownikami wieczystymi przedmiotowej nieruchomości i tym samym posiadają legitymację czynną do występowania w procesie.

O odsetkach ustawowych od zasądanego świadczenia Sąd orzekł na podstawie art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c. Zgodnie z treścią art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Żądanie zapłaty odsetek ustawowych od zasądanego świadczenia znajdowało uzasadnienie w powołanych wyżej przepisach. Roszczenie powodów stało się wymagalne z chwilą skutecznego doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty i upływu wyznaczonego terminu z dniem 28 lutego 2014 r. W piśmie stanowiącym zgłoszenie roszczenia i wezwaniu do zapłaty powód określił wysokość roszczenia jakiego zapłaty się domagał, wskazał też krótkie uzasadnienie faktyczne i prawne swego roszczenia i określił termin zapłaty. Bezpośrednio po doręczeniu zgłoszenia szkody pozwany mógł samodzielnie ocenić zasadność roszczenia w świetle obowiązujących przepisów i ustalić, czy doszło do spadku wartości nieruchomości, a jeśli tak, to w jakim stopniu. Skoro z czynnościami tymi zwlekał, musiał liczyć się z obowiązkiem zapłaty odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Okoliczności związane z wpływem obszaru ograniczonego użytkowania na wartość nieruchomości były znane lub powinny być znane pozwanemu jako profesjonalnemu podmiotowi i to już z racji trwających od kilku lat procesów odszkodowawczych w związku z prowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Ł.. Pozwany zatem winien był podjąć starania o polubowne zakończenie sporu pomiędzy stronami już w następstwie otrzymania wezwania do zapłaty z dnia 26 lutego 2014 roku. Tym bardziej, że powód zainicjował postępowanie pojednawcze wnioskiem z dnia 27 lutego 2014 roku przed Sądem Rejonowym Poznań- Grunwald i Jeżyce w Poznaniu. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, pozwany wówczas oświadczył, że nie jest zainteresowany zawarciem ugody na zaproponowanych warunkach, jednocześnie nie podejmując dalszych kroków do polubownego załatwienia sprawy.

Odnosząc się natomiast do żądania odsetkowego od kwoty rozszerzonego powództwa tj. 35.551 zł Sąd zasądził odsetki od dnia 15 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty (od dnia następnego po doręczeniu pisma zawierającego oświadczenie o rozszerzeniu powództwa k.430).

Wobec powyższego Sąd orzekł jak wyroku oddalając powództwo co do dalszych odsetek.

### ***Wyrok zaskarżył pozwany w części uwzględniającej powództwo i zarzucił***

1. naruszenie przepisów postępowania tj. art 278 § 1 k.p.c. poprzez uznanie za pisemną opinię biegłego i następnie włączenie do materiału dowodowego dokumentu zatytułowanego „Opinia o wartości dotycząca określenia ubytku o wartości rynkowej nieruchomości gruntowej, położonej na obszarze ograniczonego użytkowania utworzonego dla (...)” sporządzonego przez biegłego sądowego R. D., w sytuacji gdy liczba przedkładanych przez biegłego opinii określających wartość oraz ubytek wartości nieruchomości położonych w (...), rozliczenie godzinowe wynikające z kart pracy przedkładanych przez biegłego do akt w analogicznych sprawach, zawisłych przeciwko pozwanemu w okresie od dnia 15 lipca 2014 r. (data zlecenia biegłemu pierwszej opinii w sprawach Ł.) do dnia 9 marca 2016 r., zeznania biegłego oraz innych rzeczoznawców majątkowych, świadczą o tym, iż biegły nie sporządził opinii samodzielnie, lecz posługiwał się przy ich sporządzeniu innymi rzeczoznawcami majątkowymi, którzy nie są biegłymi sądowymi i nie zostali formalnie dopuszczeni jako biegli ad hoc do niniejszej sprawy,

2. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 3 k.p.c. poprzez uznanie za pisemną opinię biegłego dokumentu zatytułowanego „Opinia o wartości dotycząca określenia ubytku o wartości rynkowej nieruchomości gruntowej, położonej na obszarze ograniczonego użytkowania utworzonego dla (...)” sporządzony przez biegłego sądowego R. D., w sytuacji gdy dokument ten nie posiada formy operatu szacunkowego, która to jest wymagana dla opinii dotyczącej określenia wartości i spadku wartości nieruchomości, bowiem biegły rzeczoznawca majątkowy, będąc do tego zobowiązany nie przedstawił toku obliczeń dotyczących spadku wartości nieruchomości, co w konsekwencji wpłynęło na wynik sprawy, albowiem Sąd traktując go jako pełnoprawną opinię biegłego i

posiadającą walor dowodu, oparł się na tymże dokumencie i na jego podstawie ustalił przyczyny i wysokość odszkodowania,

3. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 129 ust. 2 (...) w zw. z art. 361 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, iż zachodzi adekwatny związek przyczynowy pomiędzy wejściem w życie Uchwały a spadkiem wartości nieruchomości powoda, w sytuacji gdy ustalenie takiego związku nie było możliwe bez analizy trendów cenowych nieruchomości położonych w sąsiedztwie lotniska przed wprowadzeniem (...), celem ustalenia czy to wpływ obszaru, czy może tylko sąsiedztwo lotniska jest czynnikiem determinującym ewentualne rozbieżności wartości nieruchomości położonych w obszarze jego oddziaływania, a analiza taka nie została w toku postępowania dowodowego przeprowadzona,

4. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 129 ust. 2 (...) w zw. z art. 361 § 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, iż szkodą w rozumieniu naruszonego przepisu jest stan, jaki występuje w majątku powoda po wprowadzeniu (...), w sytuacji gdy szkoda w rozumieniu prawa cywilnego wyraża się w różnicy między aktualnym stanem majątku poszkodowanego a stanem hipotetycznym, jaki by istniał, gdyby zdarzenie wywołujące szkodę nie wystąpiło, a ustalenie tej różnicy nie jest możliwe bez uprzedniej analizy transakcji nieruchomości położonych w sąsiedztwie lotniska mających miejsce przed wprowadzeniem (...) i następczej wyceny nieruchomości strony powodowej na dzień przed wprowadzeniem (...),

5. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez przerzucenie na biegłego obowiązku dokonania części ustaleń faktycznych i dokonania wykładni prawa (w zakresie dotyczącym spadku wartości nieruchomości) oraz na bezkrytycznym oparciu się na jego stanowisku w tym zakresie przy wydawaniu rozstrzygnięcia,

6. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. oraz w zw. z art. 244 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego w celu ustalenia faktów mających znaczenie dla sprawy i w konsekwencji nieuwzględnienie mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy dowodu z dokumentu urzędowego w postaci decyzji (...), dowodu w postaci Raportu o ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - Rozbudowa i (...) sp. z o.o. im. H. W. i to pomimo faktu, że wnioski płynące z tych dowodów są sprzeczne z wnioskami stanowiącymi podstawę dowodu z opinii biegłego, na którym to dowodzie Sąd oparł zaskarżony wyrok,

7. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 481 § 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. oraz art. 363 § 2 k.c. poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że dłużnik dopuszcza się opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego nie spełniając go częściowo w dacie doręczenia mu wezwania do zapłaty, a częściowo w dniu doręczenia mu pisma zawierającego oświadczenie o rozszerzeniu powództwa, w sytuacji gdy stwierdzenie istnienia obowiązku spełnienia przez niego tego świadczenia oraz ustalenie jego wysokości nastąpiło dopiero w wyniku przeprowadzonego postępowania sądowego i wydania wyroku przez Sąd I instancji,

8. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 286 k.p.c. w zw. z art. 157 ust. 1 w zw. z art. 157 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 1997 nr 115 poz. 741, dalej jako (...)) w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego strony pozwanej o przeprowadzenie dowodu z kolejnej opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego oraz oddaleniu wniosku o weryfikację opinii przez organizację rzeczoznawców majątkowych, w sytuacji gdy pozwany składał do opinii szereg zarzutów, popartych opiniami innych rzeczoznawców i statystyków.

Mając na uwadze powyższe zarzuty pozwany wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

2) zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. dopuszczenie tego wniosku,

3) uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji,

Wyrok w części, tj. w pkt. 2 oddalającym powództwo co do dalszych odsetek, tj. co do kwoty 11.537,03 zł. **zaskarżyli powodowie** i zarzucili naruszenie art. 363 §2 k. c. oraz art. 481 §1 k. c. poprzez zasądzenie odsetek od kwoty 35.551 zł od daty 15 grudnia 2017 roku, tj. innej daty niż data zaistnienia szkody ustalona przez biegłego i terminu wyznaczonego pozwanemu w wezwaniu do spełnienia świadczenia na dzień 28 lutego 2014 roku.

W związku z powyższym, wnieśli o zmianę wyroku sądu pierwszej instancji w pkt. 2 poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda, ponad kwotę zasądzoną w pkt. 1, kwoty 11.537,03 zł, stanowiącej kwotę należnych odsetek od kwoty 35.551 zł od dnia 1 marca 2014 roku do dnia 14 grudnia 2017 roku.

### **Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.**

Apelacja powodów zasługiwała na częściowe uwzględnienie, natomiast apelacja pozwanego była bezzasadna.

Ustalenia faktyczne Sądu I instancji, zostały poczynione w oparciu o wszechstronne rozważenie całego, istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy, materiału dowodowego, którego ocena, przeprowadzona w pisemnym uzasadnieniu wyroku, jest pełna, zgodna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Oznacza to, że nie doszło do naruszenia przez sąd przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Ustalenia Sądu I instancji oraz ich ocenę prawną Sąd Apelacyjny podziela oraz przyjmuje za własne, uznając zarzuty apelacji za pozbawione uzasadnionych podstaw. W ramach przeprowadzonej kontroli instancyjnej nie dostrzeżono uchybień, które winny być uwzględnione przez Sąd II instancji z urzędu. W konsekwencji, dalsza argumentacja Sądu Apelacyjnego, odnosząca się do zarzutów apelacji pozwanego, koncentrować się będzie na tych aspektach, które w niej wyeksponowano. Natomiast obszerność i szczegółowość tych wszystkich motywów, których apelacja nie zwalczała oraz tych, które Sąd Apelacyjny uznaje za własne, czyni zbędnym ich powtórzenie w toku dalszej argumentacji. Natomiast jeśli chodzi o apelację powodów, to w części jej zarzut co do ustalenia daty popadnięcia pozwanego w opóźnienie ze spełnieniem świadczenia był uzasadniony o czym będzie mowa poniżej.

Apelacja pozwanego w odniesieniu do zarzutów naruszenia prawa procesowego koncentrowała się na próbie podważenia opinii biegłego R. D., na podstawie, której Sąd Okręgowy ustalił wysokość spadku wartości nieruchomości w związku z wprowadzeniem strefy (...).

Jak wynika z twierdzeń apelacji biegły R. D. sporządza w postępowaniach sądowych wiele opinii, która to ilość poddaje w wątpliwość fakt, czy sporządził je samodzielnie. Według twierdzeń pozwanego okoliczność, czy biegły R. D. zawyżał liczbę godzin, które deklarował jako poświęcone przez niego w celu samodzielnego sporządzenia opinii są przedmiotem postępowania przygotowawczego, prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową P. w P. pod sygnaturą PR 1 Ds. 794.2016. Dalej pozwany podnosił, że biegły, w toku zeznań złożonych w Komisariacie Policji P. przyznał, że przy sporządzaniu opinii pomagają mu inni rzeczoznawcy majątkowi, z którymi współpracuje. Okoliczność tę przyznali także w toku przesłuchania w charakterze świadków K. C. i A. B., które są tymi rzeczoznawcami majątkowymi. W konsekwencji pozwany zarzucał, że dokument „Opinia o wartości dotycząca określenia ubytku o wartości rynkowej nieruchomości gruntowej, położonej na obszarze ograniczonego użytkowania utworzonego dla (...)” nie została samodzielnie sporządzona przez biegłego R. D., gdyż było to niemożliwe, a biegły oraz osoby pomagające mu sporządzić opinię przyznali ten fakt w trakcie przesłuchania w charakterze świadka.

Fakt toczącego się postępowania, o którym mówił pozwany, jak i to, że biegły jest autorem wielu opinii, nie mógł w ocenie Sądu Apelacyjnego zdyskwalifikować opinii wykonanej w tej sprawie. Przede wszystkim nie zostało dowiedzione, że opinia w niniejszej sprawie, nie została sporządzona przez biegłego R. D. lecz przez inną osobę, niewyznaczoną przez Sąd Okręgowy. Nadto nie są znane wyniki postępowania przygotowawczego i nie sposób formułować jakichkolwiek wniosków. Z samego faktu, że wymienione przez pozwanego osoby potwierdziły, że udzielały pomocy R. D. w przygotowaniu różnych opinii, nie może tej, w niniejszej sprawie dyskwalifikować. Oczywiście



się wydaje, że biegły może się posługiwać pomocą świadczoną przez inne osoby, zwłaszcza na etapie zbierania niezbędnych do wydania opinii materiałów. W tej sprawie nie twierdzi się, że opinia nie została wykonana przez biegłego lecz ogólnie zarzuca się biegłemu niepodobieństwo, z uwagi na ilość opinii, samodzielnego ich sporządzania. To, w ocenie Sądu Apelacyjnego, nie jest wystarczające do przyjęcia, że opinia nie jest opinią R. D..

Sąd Apelacyjny podziela ocenę, że treść opinii odpowiada prawu, w szczególności jest zgodna z treścią § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. Nr 207, poz. 2109). Opinia biegłego zawiera wszystkie elementy operatu szacunkowego o jakich mowa w § 55 ust. 1 i 2 oraz § 56 rozporządzenia. Biegły sporządził opinię przy zastosowaniu podejścia porównawczego, przy użyciu metody korygowania ceny średniej. Biegły uzasadnił, dlaczego przyjęte do wyliczeń nieruchomości ocenił jako podobne, opierając się dodatkowo na doświadczeniu, obserwacji rynku, wizji lokalnej. Na potrzeby wyliczenia wartości nieruchomości, w bazie transakcji przyjętych do porównania z nieruchomością wycenianą biegły przyjął wyłącznie transakcje nieruchomościami w 2016 roku po wprowadzeniu obszaru ograniczonego użytkowania. Do analizy i obliczeń zostały przyjęte tylko i wyłącznie transakcje nieruchomościami znajdującymi się na obszarze oddziaływania lotniska, a więc niezależnie od wprowadzenia (...) dotknięte negatywnymi skutkami funkcjonowania lotniska. Wyliczone odszkodowanie nie dotyczyło zmiany wartości przed wprowadzeniem (...) lotniska Ł. i po jego wprowadzeniu (na co może mieć wpływ wiele czynników, nie tylko wprowadzenie (...)), a spadku wartości na skutek jego wprowadzenia. Zastosowana metoda regresji wielorakiej wyodrębniła właśnie ten jeden czynnik.

Sąd Apelacyjny nie dopatrywał się by Sąd I instancji przerzucił na biegłego obowiązek dokonania części ustaleń faktycznych i wykładni prawa. Owszem wnioski płynące z opinii biegłego były podstawą ustalenia, że doszło do spadku wartości na skutek wprowadzenia (...) Ł. ale nie oznacza to, że biegły dokonywał ustaleń faktycznych w sprawie. Oczywista była konieczność oparcia się przez sąd, przy rozstrzygnięciu sporu, na specjalistycznych danych dotyczących wartości nieruchomości znajdujących się w obszarze ograniczonego użytkowania i poza nim. Sąd z braku wiadomości specjalnych nie jest uprawniony do dokonywania odpowiednich ustaleń bez zasięgnięcia opinii biegłego, toteż właściwym środkiem dowodowym służącym wyjaśnieniu tych okoliczności mógł być tylko dowód z opinii biegłego (art. 278 k.p.c.).

Za bezzasadny Sąd Apelacyjny uznał wniosek o skierowanie opinii biegłego R. D. do Komisji Arbitrażowej (...) Federacji Stowarzyszeń (...). Na gruncie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego oceny przeprowadzonych dowodów, w tym dowodu z opinii powołanych biegłych dokonuje sąd rozpoznający sprawę. Oceny wyrażane przez inne podmioty mogą mieć jedynie charakter opinii, które nie są wiążące przy dokonywaniu oceny dowodów przez sąd. W konsekwencji Sąd Apelacyjny nie znalazł też podstaw do przeprowadzania dowodu z opinii innego biegłego.

Decyzja (...) z 28 lutego 2011 roku i Raport o ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - Rozbudowa i (...) sp. z o.o. im. H. W. były podstawą ustaleń faktycznych Sądu.

Prawdą jest, że w decyzji (...) Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 28 lutego 2011 r. ograniczono sumę operacji lotniczych w porze nocnej do 12, a więc zmniejszono ich ilość w stosunku do okresu uprzedniego. Jednocześnie bowiem dopuszczono sumę operacji dziennych do 120, a więc w ilości znacznie większej od okresu uprzedniego, a jeżeli chodzi o operacje nocne zalecono wykonywanie ich w 75% od strony P.. Z decyzji wynika, że w zakresie ustalenia ilości operacji lotniczych na sumę 132 w porze nocnej i dziennej kierowano się dążeniem do zrównoważenia zasięgu hałasu w porze nocnej z zasięgiem hałasu w porze dziennej, tak aby poza wyznaczonymi granicami obszaru zostały zachowane akustyczne standardy jakości środowiska. Okoliczność, że granice obszaru ograniczonego użytkowania są dla operacji nocnych i dziennych tożsame, w żaden sposób nie podważa ustaleń Sądu co do pogorszenia się warunków korzystania z położonych w O.O.U. nieruchomości mających także wpływ na jej wartość. Podobnie okoliczność, że natężenie hałasu jednostkowej operacji lotniczej jest w swym zasięgu takie samo w porze nocnej, jak w dziennej, nie zmienia faktu występowania w porze dziennej nieporównywalnie większej ilości zdarzeń wywołujących hałas o takim ponadnormatywnym natężeniu.

Sąd Okręgowy, korzystając z opinii biegłego, prawidłowo ustalił spadek wartości nieruchomości powodów. Nie budzi wątpliwości istnienie normalnego związku przyczynowego między tak określoną szkodą w majątku powodów a wprowadzeniem O.O.U. (art. 129 ust. 2 p.o.s. w zw. art. 361 § 1k.c). Przeciwno takiemu stwierdzeniu nie może przemawiać okoliczność, że już wcześniej nieruchomości położone były na obszarze dotkniętym hałasem. Oczywiście, zmniejszało to samo w sobie wartość nieruchomości z uwagi na niekorzystne jej położenie. Ta cecha nieruchomości została jednak w dostateczny sposób uwzględniona w opinii biegłego. To właśnie świadomość takiego, w perspektywie nieograniczonego czasowo, ograniczenia należy uznać, w świetle zasad doświadczenia życiowego, a także w obliczu wyników badań rynku za podstawową przyczynę spadku cen nieruchomości na terenie O.O.U. po jego wprowadzeniu. Nie ma tu zasadniczego znaczenia, jak przedstawiają się w praktyce rzeczywiste poziomy (dawki) emisji hałasu, wywołwanego przez działanie lotniska, w poszczególnych okresach. Wątpliwe byłoby bowiem przyjęcie założenia, że potencjalni nabywcy dokonują w tym zakresie jakichś szczegółowych badań czy pomiarów. Natomiast decydujące znaczenie ma świadomość hipotetycznej konieczności zamieszkiwania na terenie, na którym zalegalizowane zostało przekraczanie norm środowiskowych natężenia hałasu, co wiąże się z ponadstandardową uciążliwością w korzystaniu ze swojej własności. Biorąc pod uwagę powszechnie znaną aktualną charakterystykę rynku nieruchomości, który, z uwagi na ograniczony popyt jest rynkiem nabywcy a nie sprzedającego, oczywiste jest, że potencjalny kupujący zgodzi się na znoszenie tego rodzaju ograniczeń jedynie w przypadku istotnego obniżenia ceny w stosunku do nieruchomości nie mających takich obciążeń.

Sąd I instancji określił zakres szkody przy kompleksowym uwzględnieniu wszystkich negatywnych skutków, które wynikają z nadmiernego poziomu hałasu.

Postulaty pozwanego dotyczące konieczności zbadania przez biegłego wartości nieruchomości na dzień po wprowadzeniu strefy, wynikające z twierdzenia o braku zmian w wartości nieruchomości w związku z wprowadzoną strefą nie były istotne w sprawie. Zasadniczą kwestią w niniejszej sprawie było zbadanie ubytku wartości nieruchomości powoda spowodowanych wprowadzeniem (...), immisjami hałasu i sąsiedztwem lotniska w porównaniu do nieruchomości całkowicie wolnych od takiego wpływu. Zarzuty pozwanego wskazujące, że przed i po 28 lutego 2012 r. wykonywane były takie same działania były chybione, jeśli chodzi o podważanie istnienia szkody. Zgodzić się bowiem należy ze stanowiskiem, że pozwany nie może wyciągać dla siebie pozytywnych skutków z faktu, że przed ustanowieniem (...) podejmował bezprawne działania, które zostały na pewnym poziomie zalegalizowane wprowadzonym obszarem.

W odniesieniu do nieruchomości powodów, która została zbyta przez nich 27 grudnia 2012 r. biegły na rozprawie w dniu 18 stycznia 2018 r. stwierdził, że współczynnik zmniejszenia wartości nieruchomości wynosił 13,5%. Natomiast wartość zmniejszenia wartości nieruchomości stanowiła iloczyn wartości bazowej nieruchomości oraz wymienionego współczynnika. Wartość bazowa nieruchomości od daty zaistnienia szkody tj. od 28 lutego 2012 r. z uwagi na upływ czasu malała, a na dzień sporządzenia opinii wynosiła 707.782, 37 zł. Zgodnie ze czynnikiem utraty wartości z uwagi na upływ czasu wartość ta w każdym momencie przed datą sporządzenia opinii była większa, niż na datę sporządzenia opinii. Zatem wartość bazowa nieruchomości była wyższa w dniu zbycia nieruchomości. W konsekwencji także wysokość zmniejszenia wartości na ten dzień była wyższa niż według cen aktualnych.

Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. oraz art. 363 § 2 k.c. Dłużnik obowiązany do zapłaty odszkodowania pieniężnego popada w opóźnienie, jeżeli nie zapłaci odszkodowania w terminie płatności. Z reguły odszkodowanie pieniężne jest płatne niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela (art. 455 in fine k.c.). W przypadku nieotrzymania odszkodowania pieniężnego w terminie płatności wierzyciel może żądać od dłużnika, zgodnie z art. 481 § 1 k.c., zapłaty odsetek za opóźnienie liczonych od upływu tego terminu. Może on żądać skutecznie ich zapłaty wtedy, gdy odszkodowanie w takiej wysokości rzeczywiście mu się w tym terminie należy.

Powodowie wezwali pozwanego do zapłaty pismem z dnia 26 lutego 2014 r.(k. 19 -20) domagając się zapłaty za spadek wartość ich nieruchomości 220.000 zł. w terminie do 28 lutego 2014 r. Przyznane odszkodowanie mieściło się we wskazanej kwocie. Dłużnik, zgodnie z art. 455 k.c. powinien spełnić świadczenie niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do jego wykonania. Sąd Apelacyjny uznał, że termin wskazany w wezwaniu wierzycieli nie był jednak realny do rozważenia

żądania powodów z uwagi na wielość kierowanych roszczeń. Wobec tego przyjął, że pozwany popadł w opóźnienie dopiero po upływie miesiąca od wezwania tj. od 27 marca 2014 r.

Okoliczność, że powodowie nie wystąpili do sądu o całość roszczenia i powództwo rozszerzyli o kwotę 35.551zł dopiero w toku procesu, nie uzasadniała zasądzenia odsetek od dnia wytoczenia o nie powództwa. Wskazana kwota objęta była wezwaniem z dnia 26 lutego 2014 r. co uzasadniało zasądzenie odsetek od upływu terminu miesięcznego od wezwania.

Nie ma racji pozwany, że odsetki nie powinny być zasądzone za okres poprzedzający dzień wyrokowania, skoro odszkodowanie odzwierciedla wartość odszkodowania z dnia orzekania (art. art. 363 § 2 k.c.). Przyznanie odsetek za wcześniejszy okres nie prowadziło do podwójnej waloryzacji świadczenia, lecz stanowiło rekompensatę dla wierzyciela za korzystanie ze środków pieniężnych jemu należnych przez dłużnika. Pozwany w chwili wytoczenia powództwa miał możliwość oszacowania szkody i wypłaty odszkodowania, nie musiał oczekiwać na rozstrzygnięcie Sądu.

Wobec tego na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i odsetki od przyznanego odszkodowania zasądził od 27 marca 2017 r. a w pozostałej części oddalił roszczenie o odsetki. Na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powodów w pozostałej części i w całości apelację pozwanego.

Piotr Górecki Elżbieta Fijałkowska Maciej Rozpędowski

--	--	--